

Vahingonkorvaushakemus (takaisinsaantivaatimus) / Pyörällä ajettaessa aiheutunut vahinko/ Pohjola Vakuutus Oy

Päätös

Kaupunki hylkää Pohjola Vakuutus Oy:n vahingonkorvaushakemuksen (takaisinsaantivaatimuksen).

Selostus ja perustelu

Pohjola Vakuutus Oy (myöh. hakija) on takaisinsaantivaatimuksessa, oikeastaan vahingonkorvaushakemuksessa, vaatinut kaupunkia korvaamaan vakuutusyhtiön vakuutuksenottajan työntekijälle 31.12.2024 aiheutuneen vahingon (vahinkotunnus 87-2025-002872-3) osalta yhtiön suorittamat korvaukset, yhteensä 8 964,32 euroa hakemuksesta tarkemmin ilmenevillä perusteilla.

Saadut selvitykset

Ko. kadun kunnossapidosta vastaava urakoitsija Mestar Kuopio Oy on antanut lausunnon sekä selvityksen sääolosuhteista.

Sovellettavat säännökset

Kadun ja eräiden yleisten alueiden kunnossa- ja puhtaanapidosta annetun lain 3 §:n 1 momentin mukaan kadun kunnossapito käsittää ne toimenpiteet, joiden tarkoituksena on pitää katu liikenteen tarpeiden edellyttämässä tyydyttävässä kunnossa. Kunnossapidon tason määräytymisessä otetaan huomioon kadun liikenteellinen merkitys, liikenteen määrä, säätila ja sen ennakoitavissa olevat muutokset, vuorokaudenaika sekä eri liikennemuotojen, kuten moottoriajoneuvoliikenteen, jalankulun ja polkupyöräilyn, tarpeet sekä terveellisyys, liikenneturvallisuus ja liikenteen esteettömyys.

Kadun ja eräiden yleisten alueiden kunnossa- ja puhtaanapidosta annetun lain 4 §:n 1 momentin mukaan kadun kunnossapito kuuluu kunnalle.

Vahingonkorvauslain 2 luvun 1 §:n mukaan, joka tahallisesti tai tuottamuksesta aiheuttaa toiselle vahingon, on velvollinen korvaamaan sen, jollei siitä, mitä tässä laissa säädetään, muuta johdu.

Viranhaltijapäätös

lakimies

03.07.2025 § 47/2025

Asianro 4330/03.06.02.00/2025

Mainitun lain 5 luvun 5 §:n mukaan esinevahinkona on korvattava esineen korjauskustannukset ja vahingosta aiheutuneet muut kulut sekä arvonalennus taikka tuhoutuneen tai hukatun esineen arvo ja lisäksi tulojen tai elatuksen vähentyminen.

Tieliikennelain 2 §:n 2 kohdan mukaan tienkäyttäjällä tarkoitetaan jokaista, joka on tiellä taikka kuljettaa sillä olevaa ajoneuvoa tai raitiovaunua, ja mainitun pykälän 11 kohdan mukaan pyörätiellä tarkoitetaan polkupyöräliikenteelle tarkoitettua, liikennemerkillä osoitettua, ajoradasta rakenteellisesti erotettua tai erillistä tien osaa taikka erillistä tietä.

Tieliikennelain 3 §:n mukaan vaaran ja vahingon välttämiseksi tienkäyttäjän on noudatettava liikennesääntöjä sekä olosuhteiden edellyttämää huolellisuutta ja varovaisuutta.

Tieliikennelain 4 §:n mukaan tienkäyttäjän on ennakoitava toisten tienkäyttäjien toimintaa vaaran ja vahingon välttämiseksi ja sovitettava oma toimintansa sen mukaisesti sujuvan ja turvallisen liikenteen edistämiseksi.

Tieliikennelain 5.2 §:n mukaan ajoneuvo ja raitiovaunu on voitava pysäyttää edessä olevan tien näkyvällä osalla ja kaikissa ennakoitavissa tilanteissa.

Tieliikennelain 17 §:n mukaan ajoneuvoa ei saa ajaa se, jolta sairauden, vian, vamman, väsymyksen tai päihtymyksen vuoksi taikka muusta vastaavasta syystä puuttuu siihen tarvittavat edellytykset.

Tieliikennelain 18.1 §:n mukaan ajoneuvolla on ajettava ajoradalla. Mainitun pykälän 5 momentin mukaan ajoneuvolla saa tilapäisesti ajaa muullakin kuin sille tarkoitettulla tien osalla, jos erityiset olosuhteet sitä vaativat ja siitä ei aiheudu vaaraa eikä huomattavaa haittaa.

Tieliikennelain 45.1 §:n 2 . virkkeen mukaan ajonopeus on sovitettava pyöräilyn mukaiseksi.

Tieliikennelain 92.4 §:n mukaan polkupyöräilijän ja polkupyörän matkustajan on ajon aikana yleensä käytettävä suojakypärää.

Työtapaturma ja ammattitautilain 270 §:n 1 momentin mukaan vakuutuslaitoksella, joka on maksanut vahingosta korvausta, on oikeus saada maksamansa korvaus takaisin siltä, joka on korvausvastuussa vahingoittuneelle vahingonkorvauslain tai muun lain nojalla.

Arviointia ja johtopäätökset

Korvausvelvollisuuden syntymisen yhtenä edellytyksenä on, että on olemassa korvausvelvollisuuden peruste. Lisäksi edellytetään, että aiheutunut vahinko on syy-yhteydessä korvausvastuuseen johtavaan tekoon, toimintaan tai laiminlyöntiin, jota

Viranhaltijapäätös

lakimies

03.07.2025 § 47/2025

Asianro 4330/03.06.02.00/2025

korvaussäännösten soveltamisessa edellytetään. Välttämätön syy tarkoittaa seikkaa, jota ilman seurausta ei olisi syntynyt.

Asiassa on riidatonta, että vakuutuksenottajan työntekijälle on aiheutunut hakemuksessa tarkemmin ilmenevä pyörällä ajettaessa aiheutunut vahinkotapahtuma kaupungin kunnossapidettävällä katualueella.

Asiassa on riidanalaista se, onko ko. vahinkotapahtuma syy-yhteydessä kaupungin kadun kunnossapitovelvollisuuden laiminlyöntiin vai ei ja onko kaupunki muutoin vahingonkorvauslain mukaisessa vastuussa ko. vahinkotapahtumasta vai ei.

Kaupunki on velvollinen huolehtimaan katujen kunnossapidosta kadun ja eräiden yleisten alueiden kunnossa- ja puhtaanapidosta annetun lain (kunnossapitolaki) mukaisesti. Mainitun lain mukaan katu tulee pitää liikenteen tarpeiden edellyttämässä tyydyttävässä kunnossa.

Kunnossapitolain lain esitöiden mukaan (HE 281/2004) jos kunnossapitovelvollisuus laiminlyödään, siitä voi seurata vastuussa olevalle vahingonkorvausvastuu. Lähtökohtana on siis kadun kunnossapidon vahingonkorvausvastuun perustuminen tuottamukselle eli kadun kunnossapidosta vastuussa olevan on täytynyt syyllistyä johonkin laiminlyöntiin tai muuhun virheeseen.

Vahingonkorvausasioiden yleisenä periaatteena on, että vahingon kärsinyt taho näyttää aiheutuneen vahingon ja siitä vastuussa olevan tahon toteen. Mainittua asiaa ei muuta toisenlaiseksi se, että katujen kunnossapitovelvollisuuksien osalta kunnan tulee osoittaa, ettei kunnossapitotoimenpiteiden suorittamisen osalta ole tapahtunut virhettä tai laiminlyöntiä.

Hakemuksen mukaan tapahtumapaikkana oleva katualue oli 31.12.2024 vahingon tapahtumahetkellä luminen ja lumen alla oli jäätä eli katu oli liukas ja jäinen ja siksi vakuutuksenottajan työntekijälle on aiheutunut hakemuksessa ilmenevä pyörällä ajettaessa aiheutunut vahinko.

Pelkkä kevyen liikenteen väylän lumisuus tai sen alla oleva kadun liukkaus tai kevyen liikenteen väylällä aiheutunut vahinkotapahtuma ei yksin osoita, että kaupunki olisi laiminlyönyt kunnossapitolain mukaisen ko. pyörätien kunnossapidon. Kaupungin mahdollinen korvausvastuu liukastumisvahingoissa perustuu vahingonkorvauslain mukaisesti kaupungin toiminnan tahallisuuteen tai tuottamukseen, johon aiheutuneen vahingon tulee olla syy-yhteydessä.

Saadun selvityksen mukaan vahinkoa edeltävänä päivänä 30.12.2024 oli suojasää klo 00.00 2 celsiusastetta, klo 03.00 1,7 celsiusastetta, klo 05.00 1,7 celsiusastetta ja klo 08.00 0,5 celsiusastetta. Sää oli vähitellen muuttunut äkillisesti pakkasenpuolelle ja sää oli klo 11.00 -1 celsiusastetta, klo 15.00 -1,6 celsiusastetta, klo 22.00 -1,7 celsiusasetta. Vahingon

Viranhaltijapäätös

lakimies

03.07.2025 § 47/2025

Asianro 4330/03.06.02.00/2025

tapahtumapäivänä sää oli jatkunut pakkasen puolella (klo 06.00 -3,9 celsiusastetta, klo 12.00 - 4,8 celsiusastetta, klo 16.00 -5 celsiusastetta). Kadun kunnossapitotoimenpiteenä oli suoritettu vahinkoa edeltävänä päivänä kadun aurausta ja hiekoitusta klo 05.34 alkaen. Vahingon tapahtumapäivänä oli suoritettu kunnossapitotoimenpiteenä hiekoitusta klo 06.50 alkaen.

Lakimies toteaa, että kunnossapitolain lain esitöiden mukaan (HE 281/2004) poikkeukselliset säätilan vaihtelut on otettava huomioon olosuhteiden sallimalla kohtuullisella tavalla. Laki ei edellytä kunnossapitokaluston riittävyyden mitoittamista kaikkein poikkeuksellisimpia tilanteita varten.

Kun otetaan huomioon juuri ennen vahingon aiheutumista äkillisesti muuttuneet sääolosuhteet sekä vahingon tapahtumapaikan olosuhteet sekä se, että tämän vuoksi edellisenä päivänä ja myös vahinkopäivänä tehdyt kunnossapitotoimet ovat käyneet osin epätarkoituksenmukaisiksi tai riittämättömiksi sekä se, että sääolosuhteiden muutos liukastutti ko. katualueen, kaupungin ei voida katsoa laiminlyöneen vahingon tapahtumapaikkana olevan I kunnossapitoluokan kadun kunnossapitoa. Ko. alueella ennen vahingon aiheutumista tehdyt kunnossapitotoimet olivat käyneet osin epätarkoituksenmukaisiksi ja riittämättömiksi, kun säätilan muuttuessa pakkasen puolelle hiekoitustoimenpiteet oli jäänyt jäätyneen veden (jään) sisään.

Lisäksi asiassa ei ole esitetty luotettavaa selvitystä, miten vahinko oikeastaan aiheutui ja miten ajoneuvoa kuljetettaessa oli otettu huomioon alueen näkyvät olosuhteet ja millä nopeudella ajoneuvoa oli kuljetettu juuri ennen vahingon aiheutumista. Tieliikennelain mukaan ajoneuvon kuljettajan tulee pystyä hallitsemaan ajoneuvo kaikissa tilanteissa eli myös tilanteessa, kun tiealueella on jonkin verran lunta tai lumen alla myös osin jäätä. Vahingon kärsineen työntekijän tekemän ilmoituksen mukaan pyörän eturengas ohjautui uraan ja että tämän seurauksena kuljettaja oli yrittänyt ohjata rengasta pois urasta, kun hän oli samalla jarruttanut pyörällä.

Edellä lausutusta ilmenee, että kuljettaja ei ole kaikilta osin ottanut huomioon alueen näkyviä olosuhteita tai ainakaan ottanut niitä riittävällä tavalla huomioon ajoneuvoa kuljettaessaan mm. ajoneuvon ajonopeuden osalta. Ajoneuvoa on kuljetettu sellaisella tilannenopeudella, että ajoneuvon hallinta on tieliikennelain velvoitteiden vastaisesti ko. tilanteessa menetetty jarruttamisen seurauksena. Näin ollen ko. vahinko on syy-yhteydessä olosuhteiden huomioon ottamisen laiminlyöntiin ja pyörän kuljettamisen liian suureen tilannenopeuteen ja vuoksi tehtyyn äkillisiin jarruttamiseen, mahdolliseen ohjausvirheeseen sekä sen myötä pyörän kuljettamisen hallinnan menettämiseen.

Edellä lausuttu huomioon ottaen ko. vahinko on kadun kunnossapidon laiminlyönnin sijaan mitä ilmeisemmin syy-yhteydessä kuljettajan tieliikennelaissa säädettyjen velvoitteiden laiminlyöntiin eli olosuhteita koskeviin havaintovirheisiin, kuljettajan ajovirheeseen tai liian suureen tilannenopeuteen eli kyseessä on inhimillinen liikennevahinko. Mainittua näkemystä

Viranhaltijapäätös

lakimies

03.07.2025 § 47/2025

Asianro 4330/03.06.02.00/2025

tukee se, että alueen olosuhteet ovat olleet ajoneuvon kuljettajalle (pyöräilijälle) selvästi havaittavissa ja nämä olosuhteet olisi tullut ottaa tarvittavalla tavalla huomioon ajoneuvoa kuljetettaessa vaaran ja vahingon välttämiseksi ja tarvittaessa ajoneuvo olisi tullut pystyä pysäyttämään turvallisesti. Mainittua näkemys tukee myös se, että ko. alueella ei ole tapahtunut ko. ajankohtana muita vastaavia vahinkoja. Tämän vuoksi tehty vahingonkorvaushakemus (takaisinsaantivaatimus) tulee hylätä perusteettomana.

Sovellettavat säännökset

Perusteluissa mainitut

Toimivallan peruste

Kaupunkiympäristön palvelualueen toimintasäntö 7 §

Asiakirja on allekirjoitettu sähköisesti. Allekirjoituksen oikeellisuuden voi todentaa kirjaamosta.

Mika Mäkräinen

lakimies

Liitteet

Tiedoksianto ja tiedoksi

Päätös on lähetetty hakijalle sähköpostitse tiedoksi 3.7.2025

Nähtävänäolo

Päätös on yleisesti nähtävänä Kuopion kaupungin verkkosivuilla www.kuopio.fi/maatoksenteke
3.-24.7.2025

Viranhaltijapäätös

lakimies

03.07.2025 § 47/2025

Asianro 4330/03.06.02.00/2025

Kuopion kaupunki

PL 228 (Tulliportinkatu 31)

70101 Kuopio

Puhelin: 017 182 111

www.kuopio.fi

Y-tunnus: 0171450-7

Liite A kuntalain mukainen oikaisuvaatimusohje

Tähän päätökseen tyytymätön voi tehdä kirjallisen oikaisuvaatimuksen. Päätökseen ei saa hakea muutosta valittamalla tuomioistuimeen.

Oikaisuvaatimusoikeus

Oikaisuvaatimuksen saa tehdä

- se, johon päätös on kohdistettu tai jonka oikeuteen, velvollisuuteen tai etuun päätös välittömästi vaikuttaa (asianosainen) sekä
- kunnan jäsen.

Oikaisuvaatimusaika

Oikaisuvaatimus on tehtävä **14 päivän kuluessa** päätöksen **tiedoksisaannista**.

Oikaisuvaatimus on toimitettava oikaisuvaatimusviranomaiselle viimeistään määräajan viimeisenä päivänä ennen viraston aukioloajan päättymistä.

Asianosaisen katsotaan saaneen päätöksestä tiedon, jollei muuta näytetä, seitsemän päivän kuluttua kirjeen lähettämisestä. Käytettäessä tavallista sähköistä tiedoksiantoa asianosaisen katsotaan saaneen päätöksestä tiedon, jollei muuta näytetä, kolmantena päivänä viestin lähettämisestä.

Kunnan jäsenen katsotaan saaneen päätöksestä tiedon seitsemän päivän kuluttua siitä, kun pöytäkirja on yleisesti nähtävänä Kuopion kaupungin verkkosivuilla www.kuopio.fi/paatoksenteko.

Tiedoksisaantipäivää ei lueta oikaisuvaatimusaikaan. Jos oikaisuvaatimusajan viimeinen päivä on pyhäpäivä, itsenäisyyspäivä, vapunpäivä, joului- tai juhannusaatto tai arkilauantai, saa oikaisuvaatimuksen tehdä ensimmäisenä arkipäivänä sen jälkeen.

Oikaisuvaatimusviranomainen

Kuopion kaupunki
Kaupunkirakennelautakunta
Kirjaamo
Tulliportinkatu 31
PL 228
70101 KUOPIO
kirjaamo(at)kuopio.fi
Puhelin 017 18 2111

Oikaisuvaatimuksen muoto ja sisältö

Oikaisuvaatimus on tehtävä kirjallisesti. Myös sähköinen asiakirja täyttää vaatimuksen kirjallisesta muodosta.

Oikaisuvaatimuksessa on ilmoitettava

- päätös, johon haetaan oikaisua
- miten päätöstä halutaan oikaistavaksi ja
- millä perusteella oikaisua vaaditaan.

Oikaisuvaatimuksessa on lisäksi ilmoitettava tekijän nimi, kotikunta, postiosoite ja puhelinnumero.

Jos oikaisuvaatimus päätös voidaan antaa tiedoksi sähköisenä viestinä, yhteystietona pyydetään ilmoittamaan myös sähköpostiosoite.